

ROTTERDAMSCHÉ COURANT.

Woensdag den 30 Augustus.

KENNISGEVING.

HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van ROTTERDAM
bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer
Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op
een maand zijn executor verklaard:
de primitieve Kohieren voor de Belasting op het Personeel, be-
rekening in de Wijken 13, 14 en 15, dienst 1854—55, be-
rekening tot de beide afdeelingen dezer Gemeente;
vermeldde Kohieren ter invordering zijn gesteld in handen van
den Ontvangers, en ieder daarop voorkomende verplicht is zijnen
bij de Wet bepaalden voer, te voldoen, en dat heden
zijn van drie maanden ingaat, binnen welke de reclames be-
te worden ingediend.

Rotterdam den 28 Augustus 1854.

Het Hoofd van het Gemeentebestuur,
J. F. HOFFMAN.

BUITENLAND.

BATAVIA den 7 juli.

Gouverneur-Generaal heeft, bij besluit van den
10, goedgevonden: 1º, te bepalen, dat voor elke
op Java uitgeleverd, uit 's Lands kas zal worden
eene premie van f 10, onverschillig of de aan-
geschiedt onder Nederlandsche of onder vreemde
en 2º, te verklaren, dat het Gouvernement genegen
is, in verband met de behoefte, door rentelooze
schotten, den aanvoer van ijs en de daarstelling van
plaatsen daarvoor op Java te bevorderen en overeen-
komen voor de levering van bepaalde hoeveelheden
behoefte der hospitalen, mits onder billijke voor-
waarden.

Gedurende de maand april dezes jaars is aan in-
komende en uitgaande regten op Java en Madura ont-
vangen f 585,044: 69 en gedurende de maand mei
f 452: 105. De opbrengst over de vijf eerste
maanden dezes jaars bedraagt f 2,767,267: 12½; hieronder
begrepen aan regten op Gouvernements-pro-
ducten en aan terugbetaalde regten f 496,312: 09, zoodat
zuivere opbrengst belooft f 2,270,955: 03½. Ge-
deurde de eerste vijf maanden van 1854 is f 134,239: 90½
ontvangen, dat over dat tijdvak in 1852 en
1853: 85½ meer dan in 1853.

Des namiddags van den 23sten d. l. is alhier aan-
gekomen de stoomboot *Koningin der Nederlanden*,
kapitein *Curtis*, met de overland-mail uit Europa.

Den 24sten d. l. heeft de stoomboot *Macassar*, kapitein
Waller, de reede van Batavia verlaten, zich begevende
na Riouw en Muntok naar Singapore, tot het over-
nachten en afhalen der landmail-pakketten. Ditmaal zijn
ontvangen: per overland-mail via Marseille 2457, via
Singapore, Banka, Palembang, Riouw en Billiton
alzoek te zamen 6124 stuks.

Zr. Ms. stoomschip *MERAPI*, kapit-luit. ter zee
van der *Moore*, is den 26 juni van Batavia naar
Indo vertrokken.

Volgens tijdingen van Makassar, loopende tot den
10, had de vrees voor misgewas, welke aanvankelijk
inhoudende droogte bestond, door de later ge-
ne overvloedige regens geheel opgehouden en hoopte
zich op een overvloedigen oogst. — Tot het geven
onderwijs in de Maleische taal was door den zende-
nde *Danilaar* eene school voor kinderen, tot de in-
dische bevolking behoorende, geopend.

Volgens de berichten van Menado over de maand
10, bleven de epidemische ziekten voortdurend de
plaats teisteren en deden dit zoo schaars bevolkte
land zeer betreurenswaardig verlies aan menschen
zulk had een allernadeeligsten invloed op den
oogst en de hoop op een goeden rijsttoest was
grootendeels verdwenen. Den 17 mei waren,
na een hevige overstroming in de Gorontala-
landen, 57 menschen en ruim 1200 stuks vee
dood, en 112 huizen weggesleept.

KONSTANTINOPEL den 17 augustus.

Reeds, welke men had opgevat voor de nadeelige
gevolgen welke de cholera bij de legers en de vloeten
verbonden Mogendheden mogt hebben, begint zich
overwezenlijken. De expeditie naar de Krim, welke
dagen moest vertrekken, is tot het begin der
de maand uitgesteld uit hoofde van den gezond-
toestand der troepen te land en ter zee, want de
Admiraals, niet van de cholera verschoond gebleven;
boord van bijna al de schepen doen zich gevallen
Wat het leger aangaat, ofschoon de cholera de
legers niet meer zoo sterk dunt als korten tijd ge-
aan en ofschoon het aantal zieken sedert eenige
dagen eene merklijke vermindering heeft ondergaan,
hebben hare verwoestingen echter het effectief van ver-
schillen regementen aanzienlijk verminderd, het zij door
afwezigheid, het zij door tijdelijke afwezigheid der her-
voortgang te doen hebben.

Tot eergisteren waren de door de overheden aange-
te pogingen vruchteloos gebleven, om de oorzaak
ontdekken van den brand welke den 10 dezer te
na heeft gewoed; velen schreven die ramp aan kwaad-
heid toe. Door gemelden brand is een zevende
deel der stad eene prooi der vlammen geworden.
Verder zijn twee magazijnen met hooi en schoenen
voor het leger vernield. Een oogenblik was men ook

beducht voor de kruidmagazijnen, doch zulks is gelukkig
verhoed, want de ontbranding van eene zoo groote
hoeveelheid kruid zou de vernieling van schier de geheele
stad en den dood van de meeste harer inwoners ten ge-
volge gehad hebben. Gedurende den brand zijn ver-
scheiden diefstallen begaan en eenige Grieken en Maltezers,
die op heeter daad betrapt werden, hebben eene strenge
straf ontvangen.

Den 14 dezer waren te Varna twee Oostenrijksche
afgevaardigden aangekomen, de kolonel *Loventhal* en een
ander officier van denzelfden rang, om te verzoeken dat
de verbonden Mogendheden Oostenrijk aan den Donau
de hand zouden leenen; uit hunne redenen maakte men
op, dat zij gemeend hadden dat een gedeelte van het
Engelsch-Fransche leger reeds naar de andere zijde van
den stroom zou zijn getrokken. Men wist niet welk
antwoord hun zou worden gegeven, maar sommigen
zagen in deze handelwijze eene list om de expeditie naar
de Krim te beletten of ten minste te vertragen, ten einde
den Russen den tijd te verschaffen zich op eene krachtige
verdediging voor te bereiden; anderen daarentegen hebben
dit aanzoek gunstig opgenomen, daar zij er de voorkeur
aan zouden geven in de Vorstendommen werkzaam te
zijn dan wel de gevaren door te staan van eene expeditie
ter zee en eene ontscheping in de Krim. Men verwachtte
met ongeduld de beslissing van den maarschalk *de St.*
Arnaud en lord *Raglan* te dezen aanzien, maar dacht
vrij algemeen dat men het plan niet zou laten varen van
eene expeditie, waarvoor alles met zoo veel inspanning
in gereedheid is gebracht.

Na eene maand aan koorts te hebben geleden is prins
Napoleon herwaarts gekomen, daar hem verandering van
lucht was aangeraden; thans is hij nagenoeg hersteld en
maakt zich gereed naar Varna terug te keeren; zoo hij
echter van den Maarschalk officieel berigt ontvangt van
het uitstellen der expeditie, meent men dat hij zijn ver-
blijf in den Bosphorus nog wel eenige dagen zal verlengen,
ten einde zijne vorige gezondheid geheel te herwinnen.

De Porte heeft officieel berigt ontvangen, dat de
voorhoede der divisie van *Halim*-pacha Bucharast was
binnengetrokken, waar zij door de bevolking zeer goed
was ontvangen. *Halim*-pacha bevond zich nog op zekeren
afstand, doch zou weldra bezit nemen van de hoofdplaats
van Wallachije.

De afzending van troepen en krijgsbehoeften van hier
naar Varna duurt nog onafgebroken voort.

Onder twee dezer dagen van Engeland aangekomen
regementen hebben zich gedurende den overtocht ver-
scheiden cholera-gevallen voorgedaan; men heeft hen te
Unkar-Skellessi onder tenten doen kamperen en sedert
een paar dagen is zoowel het aantal zieken als de hevig-
heid der ziekte aanzienlijk verminderd. In de voor-
steden van Konstantinopel en in eenige dorpen van den
Bosphorus heeft de cholera zich mede vertoond, en
brieven uit Adrianopel melden, dat die ziekte zich ook
daar heeft geopenbaard.

Ter beurs liep gisteren het gerucht, dat de Turksche
leening geheel mislukt was en dat het Turksche leger in
Azië door de Russen was geslagen; den oorsprong dier
geruchten kende men niet.

Men spreekt van de benoeming van *Ali-Ghalib*-pacha,
den schoonzoon des Sultans, tot minister der schatkist
en directeur der mijnen.

PARIS den 27 augustus.

Eerst morgen avond wordt de Keizer in deze hoofdstad
verwacht. De heer *Fould* vergezelt hem. Den 31sten
begeeft Z. M. zich naar het kamp van Boulogne, waar
denklijk den 2 september eene groote revue gehouden
wordt. Het kamp bij Honvaut is geheel voltooid en
ook de overige kampementen zijn ver gevorderd. Al de
generaals aan welke een bevelhebberschap in de kampen
opgedragen is zijn naar hunne bestemming afgereisd. De
generaal *d'Hautpoul* is naar het zuiden onderweg.

Het infanterie-bataillon der Keizerlijke garde, hetwelk
naar het kamp van Boulogne bestemd was en den 28 dezer
derwaarts vertrekken moest, heeft tegenbevel ontvangen
en zal te Parijs blijven.

De Minister van openbaar onderwijs heeft bepaald
dat te Rijssel eene school van kunsten en handwerken
voor het noorden des Rijks zal worden opgericht.

De akademie van schoone kunsten heeft, in de
afdeeling voor de muziek, den heer *Clarpisson*, in de
plaats van den heer *Halevy*, met 21 van de 32 stemmen
tot medefid benoemd.

Dagelijks wordt uit de arsenalen van het binnenland
eene menigte stukken geschut en andere krijgsvoorraad
naar Toulon gezonden, waar dit alles onafgebroken op
de door de Regering afgehuurde koopvaardij-schepen wordt
ingescheept. Het artilleriepark des legers in het Oosten,
dat reeds ontzettend groot is, zal hierdoor nog aanmer-
kelijk vermeerderd worden. Ook wordt ijverig aan de
voltooiing der stoomwerktuigen voor de schepen *Bretagne*,
Redoutable, *Impartial*, *Arcole*, *Ulm*, *Assas* en *Ville de*
Nantes gearbeid.

Het hof van assises van de Moezel heeft zekeren
wever, *Georges Brodberger* genaamd en te Schweix woon-
achtig, ter dood veroordeeld wegens eene misdaad,
wier bron even lafhartig als de uitvoering verschrikkelijk
was. Hij had namelijk zijnen vader vermoord om, als
oudste zoon eener weduwe, vrij van de krijgadienst te
wezen.

In het departement van het Noorden heerscht ook
onder de peren-, appel- en pruimenboomen eene ziekte,
die de bladeren doet opdroogen, het verder rijpen der
vrucht belet en de schors der stammen het voorkom-
geeft alsof zij door brand verschoeid waren, welke ken-
teekenen zich niet alleen op slecht onderhouden of
vochtige gronden, maar zelfs in den droogsten grond en
in de best bemeste boomgaarden vertoonen.

Zekere *Gérard*, onder den naam van den leeuwen-
jager der Fransche kolonie in Afrika bekend, heeft de
volgende statistiek der verliezen opgemaakt welke de
leeuwen de Arabieren in de provincie Constantine doen
ondergaan: een leeuw leeft gemiddeld vijf en dertig jaren
en verteert jaarlijks voor eene waarde van zesduizend
francs aan paarden, muilezels, runderen, schapen en
kameelen, weshalve iedere leeuw den Arabieren tweemaal
honderdduizend francs kost. De dertig leeuwen die te-
genwoordig in de provincie Constantine zijn, en door
andere uit Tunis en Marokko vervangen zullen worden,
kosten jaarlijks honderd en tachtigduizend francs. In de
streken waar zij zich gewoonlijk ophouden betaalt der-
halve de Arabier, die jaarlijks vijf francs belasting aan
het Fransch Gouvernement betaalt, jaarlijks vijftig francs
belasting aan den leeuw.

Op den duur reizen vele vreemdelingen naar Zwitser-
land, meerendeels om daar eene schuilplaats tegen de
cholera te zoeken. Thans echter heeft die ziekte zich
ook daar in eene hoofdplaats van een kanton en wel te
Aarau vertoond. Vreemd luidt het dat die ziekte zich
midden in een Land openbaart, terwijl de grenssteden
nog verschoond zijn gebleven; wellicht brengt de lage en
moerassige streek, waarin de stad Aarau gelegen is,
daartoe het hare bij.

Per telegraaf heeft men hier de volgende dépêche
uit Madrid, van 24 dezer: „De kapitein-generaal van
Guipuzcoa heeft bevel tot ontbinding der junta's in die
provincie ontvangen. — Het officieel dagblad van Madrid
behelst verschillende diplomatieke benoemingen.”

De bescherming, welke de maarschalk *Espartero* aan
eene democratische club blijft verleen, maakt op den
duur een zeer ongunstigen indruk op de gematigden. —
Bij besluit der Koningin is het grootkruis van *Karel III*
geschonken aan den eersten alcade van Madrid als ver-
tegenwoordiger van de ayuntamiento, aan welke H. M.
hare achting en dankbaarheid heeft betuigd voor de diensten
welke zij sedert hare reïnstallatie heeft bewezen. —
Den 21sten heeft een stierengevecht plaats gehad, dat
noch door de Koningin, noch door *Espartero* werd bij-
gewoond; *Pucheta* was daar de held van het feest.

De *Epoca* zegt dat het te kort op de civiele lijst ont-
zettend groot is. De tractementen, pensioenen en wacht-
geldten verslinden meer dan de helft der Koninklijke in-
komsten. Op verzoek der Koningin zal eene commissie
gevormd worden, om onderzoek en daaruit voortsprui-
tende voorstellen wegens mogelijke verbeteringen te dezen
opzigt te doen.

Geheel het zuiden van Andaluzië lijdt sterk door de
cholera. Ook te Madrid hebben zich eenige gevallen
dier ziekte vertoond.

HAMBURG den 27 augustus.

Stockholmer dagbladen behelzen niet onbelangrijke
bijzonderheden omtrent het voorkomen van Bomarsund en
zijne omstreken na de bedagting door de geallieerden.
Zij danken die grootendeels aan de berichten van een
aantal Zweden, welke, aan boord der stoomboot *Motala*,
een uitstapje naar de Alandseilanden gemaakt hebben. De
naaste omstreken der vesting leveren een treurig gezicht
op. Zwarte schoorsteenen en puinhooien duiden de
plaats aan waar de gebouwen stonden die door de Russen
verbrand zijn. Van Bomarsund zelf staat niets meer dan
de vesting en daar buiten een veestal en eene bron, die
slecht water oplevert. Het een kwartier verder liggend
stadje Skarpansköpings is insgelijks een puinhoop. Verder
op ziet men verwoeste graanvelden en omgekapt bosschen.
Men zegt dat onder de in de vesting achtergelatene
papieren bevelen gevonden zijn om, des noods, de eilanden
geheel te verwoesten, tot uitvoering waarvan de tijd
echter niet gelaten is. De hoofdvesting heeft eene tamelijke
uitgebreidheid; hare muren zijn wel dik, maar uit slechte
bouwstoffen zamengesteld, en alleen de buitenste be-
kleeding is van graniet. Men vermoedt nu dat zulks met
de overige Russische vestingen insgelijks het geval is.
Het door de veroveraars gevonden brood werd voor het
geallieerd leger te slecht gekeurd en is onder de inwoners
verdeeld, welke nagenoeg allen Zweden zijn, die van
de vischvangst en het verkoopen van hout leven en zich
over de voorgevallene verandering zeer verheugd betoonen.
Te Stockholm wil het gerucht dat Aland en Bomarsund
voor Zweedsche rekening zijn veroverd en verhaalt men
verder dat den Koning van Zweden, benevens de Alands-
eilanden, met de daar veroverde tweehonderd kanonnen,
nu eene subsidie, ten bedrage van veertien millioen francs
voor de eerste en zeven millioen francs voor iedere vol-
gende maand, is aangeboden, bijaldien hij den oorlog tegen
Rusland met de Westersche Mogendheden verenigd wil
voortzetten. In dat geval zouden de Fransche en Engelsche
vloeten in Zweedsche havens overwinteren, en waren
ook waarborgen toegezegd dat koning *Oscar* voortaan
niets van de Russen zou te duchten hebben.

Bij de bevolking van het platte land in Zweden bestaat
het plan om een verzoekschrift aan den Koning te rigten,

ten einde de Alandseilanden niet onder de Russische heerschappij te doen terugkeeren. De vaartuigen van de Alandseilanden varen thans onder Fransche vlag.

Het zegelregt der dagbladen in Zweden is tot op de helft verminderd.

KEULEN den 28 augustus.

De Koning van Pruisen is te Putbus eenigzins ongesteld geworden, maar bevond zich vrijdag reeds weder beter. Tot zaterdag toe was te Berlijn nog geen antwoord uit Petersburg op de Pruisische dépêche van 13 dezer ontvangen. Graaf *Alvensleben* is uit Weenen te Berlijn aangekomen en zou zich naar den Koning te Putbus begeven.

— De *Preussische Correspondenz* schrijft het volgende: Zoo als men weet is eenigen tijd geleden het Hollandsch kofschip *Wilmina*, met eene naar Koningsbergen bestemde lading, nabij Pillau door eene Engelsche korvet aangehouden en naar Pillau opgebracht, naardien de bevelhebber der korvet verdenking voedde dat het vaartuig oorlogscontrabande inhield. Na ter plaatse gedaan onderzoek bleek het echter weldra dat de lading uit ijzerwaren bestond, die geregeld jaarlijks uit de Rijnprovincie naar de Oostelijke provincien van Pruisen verzonden worden, namelijk uit kettingen en andere voor den landbouw bestemde gereedschappen en uit staven voor ijzerbanen. Zulks werd van den kant van Pruisen ter kennis der Engelsche Regering gebracht en deze heeft daarop de vrijlating van het schip bevolen. Ofschoon hierin de erkenning van een billijken eisch ligt, mag men echter daarbij de loyaliteit niet over het hoofd zien, met welke de Engelsche Regering, na van den waren stand der zaak onderrigt te zijn, gehandeld heeft.

— Uit Genève wordt gemeld dat de heeren *Eugène Sue* en *Etienne Arago*, bij hunne doorreis door die stad, van wege het departement van justitie aangezeggeng ontvangen hebben haar onverwijd weder te verlaten.

— Rijnhoogte te Keulen heden 8 voet 11 duim Keulsch peil (8 voet 8 duim Rijnlandsch).

BRUSSEL den 28 augustus.

Ten opzichte der beweegredenen, welke de Belgische Ministers tot het vragen van hun ontslag genoopt hebben, bestaan velerlei gissingen. De discussien, waartoe de te sluiten overeenkomsten tusschen de plaatselijke autoriteiten en de bisschoppen, betrekkelijk het godsdienstig onderwijs door de geestelijkheid in de middelbare scholen, aanleiding geven; de tegenstand welken de te Antwerpen gesloten overeenkomst bij vele liberalen ontmoet, en de nieuwe aanmatigen der clericale partij, hebben, zegt men, een diepen indruk op de Ministers gemaakt, die zich, na zoo vele vruchteloze pogingen, gevleid hadden eindelijk den middelweg tusschen de regten van het burgerlijk gezag en de eischen der geestelijke overheid te hebben gevonden. Bovendien zagen zij in het verschiets heilige geschillen over de zaak der openbare liefdadigheid rijzen, waaromtrent de eischen der clericale partij insgelijks zeer hoog gaan, terwijl de liberalen onderling het daaromtrent niet op alle punten eens zijn. Het Ministerie zou dus gevreesd hebben geene gezame meerderheid omtrent deze twee zaken in de Wetgevende Kamers te kunnen vereenigen.

Het bekend verlangen van een der Kabinetleden om zijne portefeuille neder te leggen zou ook op zijne medeleden niet zonder invloed gebleven zijn.

Een der dagbladen zegt nogtans, dat het besluit der Ministers op een politiek feit van het hoogste gewigt gegrond is, maar voegt daarbij zich juist daarom verplicht te achten niets verder hiervan te zeggen.

Gisteren, zondag, heeft de Koning op het paleis te Brussel den Ministerraad gepresideerd, maar van het daar behandelde is niets bekend geworden. Na de godsdienst-oefening te hebben bijgewoond, heeft Z. M. zich naar Laeken begeven.

— Heden voormiddag ten elf ure is de Hertog van Brabant te Antwerpen aangekomen, tot bijwoning van het leggen der kiel van de eerste transatlantische stoomboot, welke plegtigheid ten half drie ure, in tegenwoordigheid van vele autoriteiten en eener groote volksmenigte, plaats had. De Prins droeg de kolonels-uniform van het keurregement en zijn voorkomen was zeer gezond en opgeruimd. Heden avond wordt hem in de zaal der Philharmonie een prachtig banket aangeboden, tot opluistering waarvan moeite noch kosten gespaard zijn.

(Per Telegraaf.)

PARIS den 29 augustus.

De Keizer is heden alhier van Biarritz teruggekeerd. De generaal *Baraguay d'Hilliers* is tot maarschalk van Frankrijk verheven.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 29 augustus.

Bij Zr. Ms. besluit van den 25 dezer is benoemd tot griffier bij het kantongeregte te Loenen, jonkh. mr. J. B. Strick van Linschoten, advocaat te Utrecht.

— Naar aanleiding van art. 66 der wet van den 28 juni 1854 (*Staatsblad* n.º 100), die met 1 september eerstkomende in werking zal treden, komen van dien dag af aan voor rekening van het Rijk en zal door de zorg van het Departement van Justitie worden voorzien in: a, het onderhoud der veroordeelde bedelaars en landloopers, wier gevangenisstraf dien dag of na dien dag eindigt, zoo mede in het onderhoud der bedelaars en landloopers, wier gevangenisstraf reeds vroeger was geëindigd, doch wier transport op dien dag nog niet was aangevangen of volbragt; en b, het transport van beiden naar de koloniale gestichten der Maatschappij van Weldadigheid. In verband hiermede en ter voorkoming van alle aanleiding tot verwarring in de dienst, zijn de gemeentebesturen verzocht, om van nu af geene transporten van bedelaars en landloopers naar de Ommerschans op de tot dusverre gebruikelijke wijze te doen, anders dan wanneer zulks door bijzondere omstandigheden onvermijdelijk mogt zijn; zullende nogtans na den 31 dezer in geen geval eenig transport van bedelaars mogen worden gedaan. Door het vorenvermelde vervallen alnu voor het vervolg de bemoeienissen der Gemeentebesturen voor zoo veel het transport van veroordeelde bedelaars en landloopers betreft; alsmede de toezending aan den Commissaris des Konings van de gebruikelijke signalementlijsten dier personen. Daarentegen blijft de Commissaris des Konings steeds van de

gemeentebesturen te ontmoet zien de signalementlijsten van personen, die, ingevolge vrijwillige aangiften, door hunne zorg naar de gestichten der Maatschappij van Weldadigheid zullen worden opgezonden, op welke lijsten de circulaire van den 18 oktober 1843 (*Provinciaal Blad* n.º 135), van den 22 juli 1844 (*Provinciaal Blad* n.º 96), alsmede § 1 der circulaire van den 30 maart 1846 (*Provinciaal Blad* n.º 37), voortdurend van toepassing blijven.

— In de maand oktober zal de gewone jaarlijksche inspectie over de verlosfangers der nationale militie plaats hebben. Daaraan zullen niet behoeven deel te nemen die miliciens der ligting van 1851 en 1852, ingedeeld bij het wapen der infanterie, welke thans voor ééne maand in activiteit zijn, ter bijwoning der naajars oefeningen, alsmede zoodanige miliciens van 1852 van de infanterie, die langer dan vier maanden in werkelijke dienst zijn geweest, en waarvan een groot gedeelte eerst dezer dagen in het genot van onbepaald verlof is gesteld. Ter inspectie blijven alzoo over: a, de miliciens der ligting van 1850 van alle wapens; b, de miliciens der ligting van 1851, die tot de kavalerie, artillerie en het bataillon mineurs en sappeurs behooren, en c, de miliciens der ligting van 1852, die tot de kavalerie, artillerie en het bataillon mineurs en sappeurs behooren, met uitzondering der zoodanigen, die gedurende 15 maanden onder de wapenen zijn gehouden.

— Heden morgen ten zes ure zijn de beide bataillons grenadiers en jagers, met den staf, uit de residentie naar het kamp van Zeyst vertrokken en zullen zij heden tot Leyden marcheren, om op morgen den marsch voort te zetten, het bataillon grenadiers naar Bodegraven en Zwammerdam en het bataillon jagers naar Woerden.

— Naar men verneemt zal het 2de regiment dragonders den 22 september uit het kamp van Reijen in de residentie terugkeeren.

— Naar men verneemt zal morgen de luitenant-generaal jonkh. *Storm de Grave* de residentie verlaten, tot het doen eener inspectiereis over het wapen der maréchaussées.

— De Hooze Raad heeft heden uitspraak gedaan in de bekende zaak der slagthuizen te 's Bosch. De Raad heeft, de vraag over de verbindbaarheid der keur in het midden latende, den officier verklaard niet ontvankelijk in zijn beroep in cassatie, met veroordeeling van den Staat in de kosten.

— Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank alhier van heden, is vernietigd het vonnis van den kanton-regter alhier van 22 juni jl., waarbij J. Heyser, restaurateur enz. alhier, van alle regtsvervolging is ontslagen. De geïntimeerde is veroordeeld in eene geldboete van f 15, gevangenisstraf van één dag en in de kosten van den processe.

— In de heden alhier gehouden zitting van den Gemeenteraad heeft het voorstel van Burgemeester en Wethouders, tot het aangaan eener leening ten bedrage van f 112,000, tot vinding der kosten voor den aanbouw van twee vleugels van het stedelijk badhuis te Scheveningen, tot zeer langdurige discussien en beschouwingen aanleiding gegeven, waarbij het voor en tegen van den aanbouw zelven nog nader in het breede besproken werd en ook de voordeelen en nadeelen der voorgestelde negotiatie werden behandeld, met het oog op den tegenwoordigen geldelijken toestand der gemeente, door sommige leden als minder gunstig voorgesteld. Ten slotte is tot de leening besloten met 18 tegen 12 stemmen. De verdere punten ter uitvoering van den maatregel zijn hierop aangenomen met eenige geringe wijzigingen, als onderanderen, dat de leening zal geschieden met aandelen van f 500, en voorts tegen eene rente van ten hoogste 4 %. Het voorstel, in zijn geheel in omvraag gebracht, is aangenomen met 17 tegen 7 stemmen.

— Naar men verneemt zijn de werkzaamheden bij de Algemeene Synode zeer menigvuldig. Men had gedacht dat hare vergadering deze week zou kunnen gesloten worden, maar zij zal nog wel 14 dagen duren.

— Men zal zich herinneren dat ongeveer een jaar geleden een voorman, zich noemende *Philip Hillisheim*, uit Saksen, zich met kar en paard, op welke kar zich de goederen bevonden van eenige landverhuizers, verwijderd had, zonder dat hij ontdekt werd. Thans is het evenwel aan de ijverige nasporingen van den heer commissaris van politie *Blom* mogen gelukken, bedoelden persoon in de omstreken dezer stad te doen aanhouden en aan de bevoegde magt over te leveren. Deze persoon is bereids, wegens diefstal, in het arrondissement Dordrecht, veroordeeld geweest tot eene correctionele gevangenis en overbrenging over de grenzen.

— Bij de wederopening op zaterdag avond aanstaande van het Fransche tooneeljaar 1854—1855 zal de groote opéra *Guillaume Tell* worden opgevoerd.

Staten-Generaal.

Vrij algemeen werd het wetsontwerp, strekkende tot wijziging van het tarief van regten op den in- en uitvoer, bij het onderzoek in de afdeelingen der Eerste Kamer, als eene belangrijke verbetering beschouwd. Ofschoon eene geheele herziening van dat tarief de voorkeur scheen te verdienen, zoo wilde men nogtans eene partiële geenszins afkeuren, ook omdat de laatste eerder tot stand is te brengen; zoo deze van tijd tot tijd stelselmatig wordt voortgezet, leidt zulks allengs tot de gewenschte vereenvoudiging en vrijgevigheid. Eenige leden hebben opgemerkt, dat het wenschelijk ware geweest dat de Regering duidelijker had doen uitkomen of zij zich een einddoel voorstelt naar hetwelk bij iedere herziening moet worden gestreefd, en dat zij dit doel, ten minste in de hoofdtrekken, had opgegeven; men deed deze opmerking ook naar aanleiding der vragen, in 1853 aan de Kamers van koophandel en fabrieken, de collegien van landbouw en van visscherij gedaan en van de antwoorden door deze gegeven. De Regering heeft zich bij de tegenwoordige wijziging tot eenige punten bepaald, doch is daarbij, naar het oordeel van eenige leden, niet ver genoeg gegaan; zij had ook niet moeten schromen nu reeds eenige overdreven inkomende regten van sommige fabrieken te verminderen en den eersten stap te doen tot de opheffing eener vroeger gehuldigde doch tegenwoordig zoo te regt afgekeurde zoogenaamde bescherming. Algemeen werd de wijziging toegejuicht, bij het eerste artikel in het oorspronkelijk voorstel gebracht; het differentieel stelsel dat daarbij nog ten grondslag lag kon men niet goedkeuren; daarentegen vond het tegenwoordige voorstel, strekkende om de regten, bij tractaten toegestaan, van algemeene toepassing te maken, bijval en goedkeuring. Met genoegen vernam men daarbij de verklaring van den

Minister van Financien, in de Tweede Kamer der Staten-Generaal afgelegd, dat het geenszins de bedoeling is bij eene eventuele opzegging van verdragen, tot het tarief terug te keeren. Met betrekking tot art. 5 eene afdeeling de vrees geuit, dat ligt bij de toepassing van hetzelfde of misbruik plaats zal kunnen vinden dat de formaliteiten te bezwaren zullen bevonden den om van de toegekende gunst gebruik te maken. had het daarom beter geacht vele der bedoelde verwerpen bij het tarief geheel vrij van inkomend te stellen; bij sommige hunner ware dit, volgens de wijze dier leden, ook daarom wenschelijk, dewijls als belangrijke voedingsmiddelen zijn te beschouwen. Bij de beoordeeling van het 4de artikel is men in afdeeling in bijzonderheden getreden; de vrijstelling metalen en eenige andere grondstoffen der nijver, alsmede van eenige artikelen, welke weinig aan de markt opbrengen en voor den doorvoerhandel belangrijk zijn of kunnen worden, werd zeer toegejuicht; naar oordeel dier leden had echter de Regering verder kunnen gaan en meerdere artikelen in die ontheffing moeten grijpen, zoo ter vermindering van kosten bij dien handel als ter verdere vereenvoudiging van het nog steeds slagtige tarief. Men keurde het af dat op eenige verwerpen nog een inkomend en een uitgaand regt beide behouden, en meent dat dit door niets wordt getrigd. Meent men in het belang van sommige takken nationale nijverheid den uitvoer nog niet geheel moeten stellen, waarom dan, werd door die leden gevraagd den invoer nog steeds min of meer bezwaard en belemmerd?

ROTTERDAM den 29 augustus.

Programma der uit te voeren muziekstukken in de Officiëren-Sociëteit alhier, op woensdag avond den 30den 1, marsch; 2, ouverture *Egmont*, Beethoven; 3, *Kühner*; 4, fantaisie *Lucie de Lammermoor*, Donizetti; 5, Sorgenbrecher-wals, *Labitzky*; 6, potpourri *Eurydice*, Weber; 7, marsch.

— Het tiende verslag van den toestand en de veranderingen der Nederlandsche vereeniging tot afschaffing sterken drank, gedurende het afgelopen jaar, beoogt onderanderen de volgende bijzonderheden:

Op nieuw zijn drie tractaatjes, door de zorg der commissie van redactie verschaft, ieder ten getale van exemplaren gedrukt en door het Vaderland verspreid. Dertien andere zijn herdrukt; ten getale ieder van exemplaren. Van het *Woord van ernst en liefde* zag nieuwe uitgaaf, door den schrijver herzien, het tiende getale van 3000 exemplaren, en van de school *de Flesch* werden mede 3000 stuks geleverd. — Tot verspreiden der kleine geschriften van de vereeniging de gevangenen ondervond de directie op nieuw medewerking van de Maatschappij tot zedelijke verbering der gevangenen. — Het maandblad *de Volksvreemdeling* vond niet minder aftrek dan vroeger. Op het einde het jaar werden daarvan 2025 exemplaren maandelijks gedrukt. Door de directien van 24 Nederl. stoomboots is het aanbod aangenomen om haar maandelijks voor vaartuig gratis een exemplaar van dat blad te bezorgen en het alzoo onder veler oogen te brengen.

Ook bij de Hooze Regering heeft het hoofdbesluit getracht de zaak der afschaffing aan te bevelen en een meer ingang te doen vinden. Daartoe heeft eene commissie zich tot den toenmaligen Minister van Binnenlandsche Zaken begeven, bij wien zij met welwillend ontvangen is en, niet zonder hoop op een goeden uitkomst de belangen der vereeniging heeft aangedrongen.

Wat betreft den toestand der afschaffingszaak in Oost-Indië, is eenige vooruitgang opgemerkt. Z. Exc. Gouverneur Generaal blijft haar genegen en heeft daar onderanderen, door de beperking van den drankverbruik in het klein en van het schenken aan militairen, mede één bewijs gegeven.

Uit Edam bevinden zich geregeld twee kofschepen de vaart op Noorwegen en de Oostzee, op welke sterke drank aan de equipage wordt uitgedeeld. die schepen wordt de getuigenis afgelegd, dat het even goed, ja vlugger en beter dan vroeger gaat dat de zeeman bekennen moet, dat hij bij het niet gebruiken van dien drank zich beter bevindt. Te Amstel behooren twee, en te Rotterdam vijf afschaffings-schepen te huis.

De ontvangsten der vereeniging hebben in het laatste jaar f 5002, de uitgaven f 5138 bedragen.

Het aantal der afdeelingen van de vereeniging bedraagt thans 42; dat der plaatselijke correspondenten 225. der leden was op 31 december jl. 9645, waaronder 18 vrouwen; bovendien 332 jongelieden beneden 18 jaar. Het aantal der leden is dus niet veel vooruitgegaan, maar hun gehalte is aanmerkelijk verbeterd. Men neemt de overtuiging toe, dat men met het aannemen van nieuwe leden voorzigtig moet zijn, en al dezulken toelaten, van wier trouw men meent zich zeker te kunnen achten.

De verspreiding van de geschriften der vereeniging met ijver en goed gevolg voortgezet. Door de Amsterdamsche afdeeling is een *Almanak voor Vrienden van de Nieuwvaart* uitgegeven, welke door zijn inhoud, en prijs zoo algemeen bijval heeft gevonden, dat het einde van januari jl. daarvan 8000 exemplaren verkooft of uitdeeling verspreid waren. — Ook de inkomsten van de leden der afdeelingen bleken op een krachtig middel ter bevordering van het doel der vereeniging te zijn.

Als een bewijs der meer gunstige publieke meening kleedt eene voorname plaats de bijval en medewerking die door het openbaar gezag en verschillende bestuurs- en werking bleken door besluiten omtrent het vroeger eender kroegen, het naauwkeurig handhaven der verordeningen daaromtrent, en het hooger opvoeren der slachtelijke belasting op den sterken drank. Het getal der leden van diakenie-besturen, welke bedeling ontzagen aan personen, die nog gelds genoeg bezitten om jenever te koopen, bedraagt thans 24.

Volgens de ingekomen verslagen schijnt het, dat bovendien in Friesland en Groningen de afschaffingszaak in het leden jaar goede vorderingen gemaakt heeft, en dat in Zeeland op het punt staat van een goeden stap te waarmaken. — Daarentegen zijn er, onder de afgekomen 173 verslagen, 28 waarin de vraag „of de afschaffing

...geenheid prof. Hofstede de Groot het woord
...vernamde menigte rigtte. Het korps horenblazers

België 2½ pct. 52 p.; Spanje 1 pct. 17½ g.; dito Binnenl. 3 pct. 31½. Metall. 5 pct. 72½ g. — Ofschouen de handel heden van welk aangebelang was, hielden de fondsen zich goed staande.

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld.... 2½ pCt.	60½	60½	60½
» dito dito ..... 3 »	72½	72½	72½
» dito dito ..... 4 »	90½	91	91
» Amort.-Syndicaat..... 3½ »			
» Aand. Handel-Maatsch. 4½ »			
» O. I. Leening..... 4 »			
» Aand. Holl.-Spoorweg..... 72½	73	73	
» Rijn-Spoorweg..... 4½ »			
» Maatsch. v. Weldadigh. 4 »			
FRANKR., Certificaten..... 3 »	68½	68½	68½
RUSLAND, Obl. bij Hope & Co..... 5 »	102	102½	102½
» dito 1828/29 5 »	102½	102½	102½
» Cert. dito 1831/32 5 »	84	84½	
» dito dito 1840.... 4 »	79		
» dito bij Stieglitz..... 4 »			
» dito Nieuwe 4 »	76½		
» dito Adm. te Hamburg 5 »	87½		
» dito te Londen..... 4½ »	60½		
» dito in Assign..... 6 »			
» Inschr. dito..... 5 »			
POLEN, Aand. 1835, fl. 500..... 141½	69½	69½	69½
» Obligations..... 4 pCt.	17½	18	18
SPANJE, Buitenlandsche..... 1 »	35		
» dito ..... 3 »	31½	32½	32½
» Binnel. a fl. 6000..... 3½ »	4½	4½	
» Amortisable Schuld..... 3½ »			
» Bewijzen van Coupons..... 5 »			
OOSTERL., Obl. bij Goll & Co..... 5 »	69½	69½	69½
» dito dito..... 5 »	79½	79½	79½
» dito Nieuwe bet. te Amst. 5 »	78½	78½	78½
» dito 1854..... 5 »	35½	35½	35½
» dito Metall. 24 »	340		
» Weener Aand. fl. 500..... 23½	23½	23½	23½
BELGIE, Certificaten..... 2½ pCt.			
» dito bij Rothschild 2½ »			
PORTUG., Nieuwe..... 3 »	37½	37½	37½
PERU, Oblig..... 4½ »	23½	23½	
VENEZ., Oblig. & 100, thans..... 3½ »	10½		
» Uitgest..... 2½ »	16½	16½	
GRENADE, Oblig..... 3 »			
» Uitgestelde..... 3 »			
MEXICO, Oblig. & 100..... 23½	23½	23½	23½
» dito, Onbepaalde..... 3 »			
Weener Aand. fl. 250, 1854, f. 233½ a 234. Brazilie 1824, & 100, 5 pCt., 96½. Equador 3 pCt. Amerik. Bank-Actien 3½; idem Orig. 3½. Louisiana, 5 pCt., 99½.			
Beleening 3 pCt. Prolongatie 2½ pCt.			
Over het algemeen was de markt, inzonderheid ten opzichte der oude en nieuwe 5 pCts. Russen, de Binnel. 3 pCts. Spaansche en de Oostenrijksche fondsen, williger gestemd.			
Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pCt. 60½; Spanje 1 pCt. 18 a 18½; dito Binnel. 3 pCt. 32 a 32½; Oostenrijk, Metall. 5 pCt. 69½.			

AMSTERDAM den 29 Augustus.
Nederlanden, Werkel. Schuld, 2½ pCt., 60½ h. k., 60½ geb. k.; idem, 3 pCt., 72½; id., 4 pCt., 90½. Spanje, Binnel., 1 pCt., 18½; Binnel. a fl. 6000, 3 pCt., 32½ h. k., 32½ geb. k.; Portugal, te Londen, 3 pCt., 37. Rusland, bij Hope & Co., 1798 en 1816, 5 pCt., 101½ h. k., 101½ geb. k.; idem bij idem, 1828 en 1829, 5 pCt., 102½; Certificat. bij Stieglitz & Co., 5 pCt., 83. Oostenrijk, Metalliek, 5 pCt., 69½; idem Nieuwe, 5 pCt., 78½; idem 1854, 5 pCt., 78½; idem, 24 pCt., 35½.
Van Hollandse fondsen waren 2½ pCts. iets lager. Van Spaansche vooral Binnel. 3 pCts. gezocht en hooger. Voor Oostenrijksche was tot geldbelegging op nieuw eenige vraag.

Wisselkoersen.

AMSTERDAM den 29 Augustus.		Lissabon... 3 maanden 40½ geld.	
Hamburg 2 maanden 35½ geld.	idem 3 maanden 35½	Porto... 3 maanden 40½	idem 3 maanden 40½
Londen... 2 maanden 11.65	idem 3 maanden 11.77½	Petersb... 2 maanden 177	idem 3 maanden 177
ROTTERDAM den 29 Augustus.		Londen... 2 maanden f 11.65, kort f 11.75.	

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 29 Augustus.
HENNEP. In de gisteren gehouden veiling zijn 42 kav. verkocht en 47 opgehouden. De prijzen hebben gelopen van f 51 tot f 116.
ANTWERPEN den 28 Augustus.
KOFFIJ. Men noteert heden den verkoop van 400 b. St. Domingo. — SUKKER. Ruwe stil. Van Geraffineerde hebben ca. 72,000 kil. brooden koopers gevonden. — RIJST. Heden werden 81 tjesers Carolina, gedeeltelijk aangevoerd per E. Denison, omgezet. — VAN SUMAK werden 100 b. Tyroler afgedaan. — TERPENTIJN-OLIE. Van Amerik. werden heden 70 vaatjes op levering per Hampton verhandeld. — POTASCH ferm. Heden zijn 15 v. Russische tot vorige prijzen verkocht. — VAN TALK werden 3000 kil. Inlandsche verkocht. — GRANEN. De markt bleef goed gesuut. Nieuwe Roode Inlandsche Tarwe bedong fl. 16½ a 16½ per 80 kil. In Rogge was de handel onbeduidend.
DANTZIG den 24 Augustus.
GRANEN. Tarwe was in de laatste dagen meer gezocht. Gisteren werden 175 last, gedeeltelijk voor Holland en gedeeltelijk voor Engeland, tot ferme prijzen verhandeld. Daar de berigten van Londen van den 21 dezer niet aan de algemeene verwachting beantwoordden, was de markt heden kalm en de omgang bepaalde zich tot 14 last Tarwe. Rogge met beperkten omgang. — VAN RAAPZAAD zijn 17 last tot f 57½ afgedaan. — VOORLOOP stil.

Advertentien.

Voor de vele bewijzen van belangstelling, bij ons **Huwelijk** ondervonden, betuigen wij, ook in naam onzer Betrekkingen, onzen welmeenenden dank.
A. VAN WARMELO.
Rotterdam
29 Augustus 1854.
A. M. VAN WARMELO,
ERKELENS.

HOUDERS van COGNOSSEMENTEN over **GOEDEREN** aan **Order**, aangebragt van **Triest**, per het Schip **Redite**, Kapitein **G. E. Hoveling**, gelieven zich ten spoedigste aan te melden ten Kantore van **KUTPER, VAN DAM & SMEER**, liggende het Schip gereed tot lossen.
Rotterdam, 29 Augustus 1854.

MAATSCHAPPIJ
TOT BEVORDERING DER TOONKUNST.
Afdeeling ROTTERDAM.

MUZIKSCHOOL.

EXAMEN en PRIJSUITDEELING, op Zaterdag den 2 September 1854, des voormiddags ten 11 en des namiddags ten 6 ure, in de Groote Zaal der **Societät Harmonie**.

Namens het Afdeelings Bestuur,
J. R. SMALT, Secretaris.

*** Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Brielle, de dato vijf en twintig Augustus 1800 vier en vijftig, is verklaard dat er Regtsvermoeden bestaat van het overlijden van **CORNELIS VAN DER REYDEN Cornelis Zoon**, Echtgenoot van **LENA DE NEEF**, laatstelijk van beroep **Zeeloods**, gewoon hebbende te Brielle, en wel sedert den laatsten dag der maand November 1800 een en veertig.
Brielle
den 28 Augustus 1854.
J. W. HEIN,
Procureur.

** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

GERRIT WENK Junior, Notaris, residerende te Rotterdam, is voornemens, als daartoe last hebbende van zijnen Principaal, op Woensdag den 13 September 1854, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, publiek te veilen en aan den meestbiedende of eerst-mijnende te verkoopen:

Een hecht, sterk en welgelegen **HUIS, BOVEN-WONINGEN** en **ERVE**, staande en gelegen aan den Boerensteiger, nabij de Hoenderbrug, op den hoek van de Spaanderssteeg, te Rotterdam, in de Wijkverdeeling bekend wijk 10, n.º 18, en op den Kadastralen Perceels-gewijzen Legger derzelve Gemeente voorkomende sectie N, n.º 34. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1854 op de som van f 26.58. Te aanvaarden 1 October 1854.

Nadere informatie zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, aan de Noordblaak, wijk 4, nummer 181, alwaar de Veilingsvoorwaarden ter lezing zullen liggen en de Eigendomsbewijzen kunnen worden geëxamineerd, en zal het te Veilene twee dagen vóór en op den dag der veiling, op de gewone uren, kunnen worden bezigtigd, mits men voorzien zij van een Permissiebiljet, door voornoemden Notaris af te geven.

*** Op Woensdag den 6 en Donderdag den 7 September 1854 zal door de Makelaars **H. VRIESENDORP, J. P. M. BOONEN, E. MAURITZ** en **H. BOONEN**, te Dordrecht, worden geveild mooie partijen **RIJNSCHE HOUTWAREN**, bestaande in versch aangekomene Lange en Zware **EIKEN HOUTEN, EIKEN BALKEN, EIKEN ROEDEN, EIKEN KLOSSEN, KROMMERS**, van onderscheidene Lengte en Zwaarte, Platte **DENNEN, MAASBALKEN** en extra mooie Zware Ronde **GRIJNEN**, waaronder geschikt tot **MOLENROEDEN**; welke twee dagen vóór de verkoop ingenomerd zullen liggen aan den Noordendijk, boven den Molen **het Hert**. De verkoop zal zijn in **het Hof van Holland**, buiten de St. Jorispoort, op Woensdag den 6 en Donderdag den 7 September 1854, des namiddags ten half drie ure precies. Nadere onderrigting is te bekomen bij bovengenoemde Makelaars.

plaatsen, doch zonder goed gevolg. Eindelijk raadt men haar aan de **Pillen van Holloway** te gebruiken, spoedig herstelde zij door dit onvergelykelyk Geneesmiddel en was tevens in staat haar dagelijksch werk te hervatten. Zij op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **N. C. M. VAN SOMEREN BRAND**, Depóthouder Dordrecht; aan het Hoofd-Depót bij den Heer **J. STRAATMAN**, te 's Hertogenbosch; alsmede te Londen, Strand, 244, *Holloway's Establishment*. — Door het vermeerderd debiet zijn de op nieuw verminderde prijzen nu de volgende:
DOOSJES PILLEN van f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, 1.85, 3.00, 6.75, 13.50, 20.50.

Ingezonden Stukken.

BRIEF aan een der leden van het Departement Rotterdam der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen.

Gij wilt, schrijft gij, uw lidmaatschap der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen opzeggen, ten gevolge der aanneming van het nieuwe Vetsontwerp door de onlangs te Amsterdam gehouden Algemeene Vergadering. Wat u in dat Vetsontwerp inzonderheid tegenstaat weet ik. Art. 1 der bestaande Vwet, waarbij als doel der Maatschappij bepaald is: „door de bevordering van Gods-vrucht en goede zeden, overeenkomstig de beginselen der Christelijke Godsdienst, en door het voortplanten van nuttige kundigheden, voornamelijk onder mingeoefenden, algemeen Volksgeluk te verspreiden,” was, ook ten gevolge van het besluit der Algemeene Vergadering in 1853, door de Commissie tot Vetsherziening onveranderd gelaten, maar voor Art. 5, dus luidende: „Elk, van wat rang in de burgerlijke maatschappij hij zij, of tot welk Christelijk Kerkgenootschap hij behoort, zal tot lid der Maatschappij kunnen worden aangenomen,” had zij dit Artikel in de plaats gesteld: „Al wie het doel der Maatschappij, zoo als het in Art. 1 omschreven is, wil helpen bereiken, kan tot gewoon lid worden aangenomen, met inachtneming van de huishoudelijke bepalingen, door de Departementen voor het verkiezen en toelaten van hunne leden vastgesteld.” En door de gave aanneming van het Vetsontwerp, na langdurige beraadslaging en verwerping van verschillende voorstellen, zoo als de dagbladen, in afwachting van het meer uitvoerig verslag der Afgevaardigden van uw Departement, ook u geleerd hebben, heeft ook dit Artikel kracht van wet verkregen.

Derhalve, zegt gij, zou ik lid blijven eener Maatschappij, die wel de Christelijke vaan blijft voeren, maar ook verklaarde niet-Christenen in hare geleerden opneemt, die toch vroeger geenszins van hare weldaden waren uitgesloten, naardien zij, als donateurs, de Leesvergaderingen mochten bijwonen en regt op het ontvangen der door de Maatschappij uitgegevene VVerken erlangen, maar nu voortaan, als Leden, ook het regt zullen hebben als sprekers op te treden, in de Departements-Vergaderingen voorstellen te doen, en die, wellicht, neem ik in aanmerking hoe schraal deze Vergaderingen meestal bezocht worden, door maar al te toegevoegde Christenen ondersteund, door te drijven. Verre zij het van mij dat ik haat tegen niet-Christenen voed; verre van mij dat ik de kunde en ijver, de braafheid en menschevriendheid van velen onder hen in het maatschappelijk en wetenschappelijk leven niet op prijs zou stellen; maar ik kan nevens hen niet in eene Maatschappij blijven, die nu openlijk verklaard heeft Godsvrucht en goede zeden, overeenkomstig de beginselen der Christelijke Godsdienst, door de medewerking van niet-Christenen te willen blijven bevorderen; die tot de verregaande inoossequentie vervallen is, door het Christelijk beginsel in naam te blijven huldigen, maar in het wezen der zaak dat beginsel laat varen.

Ik heb u aangehoord, hoor nu ook mij aan. Dat de Vwet, met inbegrip van het door u en velen bestrede Artikel, met de geringe meerderheid van 10 stemmen (294 tegen 284) is aangenomen, zult gij dit op de geheele Maatschappij wreeken? Gij weet toch door welke toevallige omstandigheden eene zoo geringe meerderheid dikwijls in vergaderingen verkregen wordt. De stemming geschiedt Departementsgewijze, naar het aantal stemmen, dat ieder Departement uithrent, en had de last van één groot Departement of van enkele kleine Departementen anders geluid dan thans het geval is geweest; hadden sommige Afgevaardigden vóór de stemming de vergadering niet verlaten, de schaal ware wellicht naar de andere zijde overgeslagen, en gij zoudt geprezen en gejuicht hebben, waar gij nu laakt en treurt. Zult gij het wreeken op uw Departement, hetwelk, ben ik goed onderrigt, zich tegen de bedoelde wijziging verklaard en daarom, bij monde zijner Afgevaardigden, de 10 stemmen over welke het beschikken kon ook tegen de aanneming van het Vetsontwerp heeft uitgebragt?

Zoo ja, welke sullen dan de vruchten dier wraak zijn? — Gij zult u zelven het genoeg en het nut ontrooven, hetwelk de bij-

Openbare Verkooping.

GERRIT ANTONIE VAN DEN BERG, Notaris in het arrondissement Rotterdam, vestigd te Hillegersberg, is van meening, om ten verve van den Edel Achtbaren Heer **A. EICKMA**, Subst. Griffier bij de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam in betrekking als Curator over de Onbeheerde Boenen en Nalatenschappen van **Willem Martin Elisabeth Snel**, beide overleden te Berkel, te benoemen bij vonnis van dezelve Regtbank van den 4 Augustus 1854, behoorlijk op de expedite geregistreerd in het Regthuis te Berkel, bewoond door **Anton der Burg**, op Maandag den 4 September 1854, des namiddags ten 11 ure, bij afslag aan den hoogstbiedende of eerstmijnende definitief te verkoopen:

Eene **HUIZINGE, SCHUUR, TUIN** en **ERF**, staande en gelegen binnen de Noordelijke Brandschoof van de gemeente Berkel, gemerkt nummer 48, strekkende van den Weg tot aan de Ringvaart der Droogwal belend ten noorden **Leendert van den Dool** en ten zuiden **Maarten Bricksman**. Bekend bij het Kadaster in sect. nummers 743 en 744, hebbende eene gezamenlijke inhoud grootte van 9 Roeden 50 Ellen. Behoorende te voormelde Nalatenschappen van **Willem Martin Elisabeth Snel**, die in het gemelde Pand **Verwerf** hebben uitgeoefend.

Te aanvaarden den 1 November 1854.
Nadere inlichtingen zijn inmiddels te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris **VAN DEN BERG**.
Zegt het voort.

BOEKVERKOOPING

In het laatst der volgende maand zal, door den handelaar **S. VAN REYN SNOECK**, een boekverkoop gehouden worden van eene fraaije Verzameling **BOEKEN, TEEKENINGEN, PRENTWERKEN** enz.

Er is nog gelegenheid tot bijvoeging van **Part** mits men dezelve hoe eer hoe liever bij bovengenoemde inzendt, daar de Catalogus spoedig ter Perse gaat.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

gebruik men ter genezing van **Galsiekten**, zware **Hoofdpijn** en **Ongesteldheid in de Ingewanden**.
De Heer **JAN ANDERSON**, Koopman te Ballymoney, in het graafschap Antrim, heeft het volgende geschreven aan den Professor **Holloway**, omtrent het gebruik van deszelfs **Pillen**: „ROSE M'CLURE, won te Balnagashal bij Ballymoney, leed sedert vijf maanden aan zware Hoofdpijn en hevige smart in de Maag en Ingewanden. Zij raadpleegde verscheiden bekwaame Geneesheeren te Coleraine, Ballymoney en plaatsen, doch zonder goed gevolg. Eindelijk raadt men haar aan de **Pillen van Holloway** te gebruiken, spoedig herstelde zij door dit onvergelykelyk Geneesmiddel en was tevens in staat haar dagelijksch werk te hervatten. Zij op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **N. C. M. VAN SOMEREN BRAND**, Depóthouder Dordrecht; aan het Hoofd-Depót bij den Heer **J. STRAATMAN**, te 's Hertogenbosch; alsmede te Londen, Strand, 244, *Holloway's Establishment*. — Door het vermeerderd debiet zijn de op nieuw verminderde prijzen nu de volgende:
DOOSJES PILLEN van f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, 1.85, 3.00, 6.75, 13.50, 20.50.

woning der Lees- en Departements-Vergaderingen, en het ontvangen van de Geschriften der Maatschappij u anders voortzouden opleveren. Gij zult de zelfbeschuldiging op u laden van langer, op weinig kostbare wijze, door uwe jaarlijkse contributie van iets meer dan f 6, de zoo nuttige instellingen van uw tement, b. v. de Volksleesbibliotheek, de Volkvoorlezingen, de natieschool, de Volks-Zangschool, de Leer- en Kweekschool, Zangschool voor aankomende Onderwijzers, welke alle, nevens uit de Departements-kas ondersteuning ontvangen, te helpen behelwelk alles, deelden en volbrachten velen uw oogmerk, niet kan zou kunnen geschieden. Uit ijver voor het Christelijk beginsel, gij dus, door u te onttrekken, Volksverlichting en Volksbesch die door het Christendom gewild en bevorderd worden, tegen Denk er eens ernstig op na, of gij dit wel moogt, of gij u waarlijk wilt.

En wat ducht gij dan toch? Dat in ons Vaderland, — in de Overzeesche bezittingen geschiedt, voor welke de strijd eerste plaats aangevangen is, zal ons hier toch wel niet hinderen de niet-Christelijke leden der Maatschappij de Christelijke overstemmen en overvleugelen? Daargelaten nog de vrijheid de Departementen bij de aanneming en toelating van leden van (hetwelk, uit hoofde der aanleiding die het tot personaliteit kan, mede een der gegronde bezwaren tegen het Ontwerp heeft maakt); gij hebt toch wel opgemerkt wat in de niet-Christen verlangen Lid te worden, vereischt wordt, namelijk, dat zij der Maatschappij *overeenkomstig de beginselen der Christelijke Godsdienst*, willen helpen bereiken. Hoe velen nu, of liever weinigen, zullen hunne eigene Godsdienstige overtuiging openzaken, alleen om leden der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen te worden? En wat zou dit dan nog, bij de overgrootste meerder Christen-leden?

Nog iets, en wel iets zeer belangrijks, indien al het niet genoeg mogt zijn. De sterke oppositie, die zich reeds in de Algemeene Vergadering, en niet minder in die Vergadering het aangenomen beginsel vertoond heeft, de zeer geringe heid met welke het Vetsontwerp onveranderd is aangenomen, wat de Algemeene Voorzitter bij die gelegenheid ten slotte heeft, dit alles levert gegronde reden op om te verwachten gelegenheid niet afgesloten zal zijn om vóór en in de Algemeene Vergadering op dit belangrijk punt terug te komen. „Goed, — zegt gij misschien, — dan moeten juist nu vóór der Maatschappij hun lidmaatschap nog opzeggen; dan vóór der drijvers der gemaakte wijziging van zelf overtuigd worden, zoo niet blijven kan en er als toe gedwongen worden de vorige voet te herstellen.” — Wilt gij dan strijden in de die gij verlaten hebt? Kunt gij protesteren in eene Maas van welke gij geen lid meer zijt? Laat gij niet juist daartegenpartij het veld ruim? — Bovendien, naar de letteren lingen kunt gij voor dit Maatschappelijk jaar uw lidmaatschap meer opzeggen; gij hadt zulks dan vóór 1 mei moeten doen. Ik veroordeel noch de voorstellers en begunstigers der wijziging, noch hare bestridders. De Christelijke Liefde te vertrouwen dat beide partijen in gemoede gemeendheid te denken en echt Christelijk te handelen. Doch ik zou, min uit de hoogte veroordeelen, hen die, om de aanneming Vwet met die wijziging, zich aan eene zoo weldadig werkende schappij onttrekken wilden, maar toch hen ernstig toeroepen: toe wat gij doet! Helpt niet mede werken om af te breken jaren lang hieft opbouwen! Werk het vooroordeel niet in. Onthoudt de talrijke standen, wier beschaving en veredeling schappij in de eerste plaats bedoelt en reeds in hooge mate helpen bevorderen, uwe medewerking daartoe niet; maar gij in wel te doen, in het waarlijk goede te helpen bevorderen, groofter het aantal dergenen is die daarin volharderen, zonder bovenmatige vrees te laten afschrikken, des te minder hebben ginselen welke zij nadeelig achten kans om de bovenhand te nemen.

Geloof mij steeds te zijn, enz.
***, Augustus 1854.

Te Rotterdam, bij
ARRENBURG & VAN REYN.